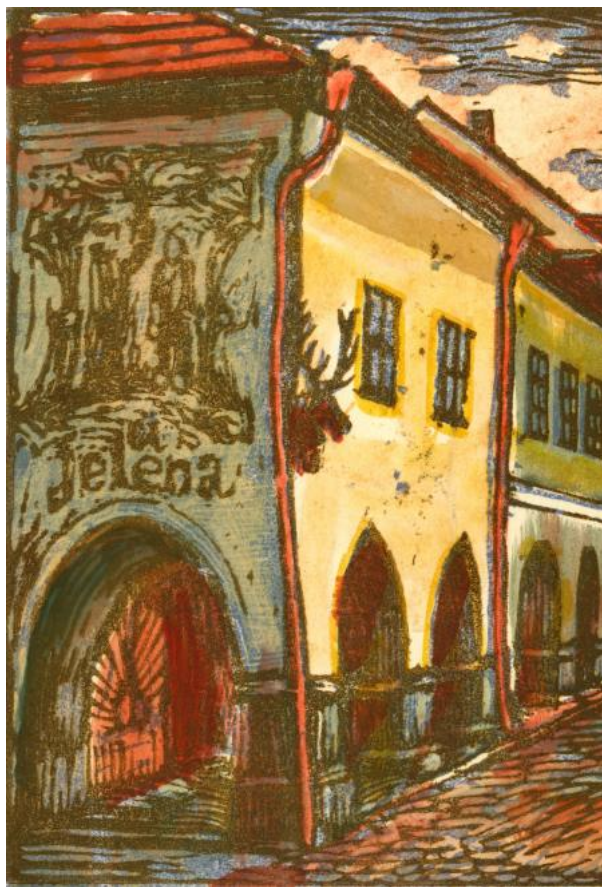

ZPRAVODAJ

PRACHATICKÉHO MUZEA
3/2011

Program podzim 2011

VÝSTAVY:

HLAVNÍ BUDOVA - Velké náměstí 13

15. 4. Životní pout' svatého Jana Nepomuka Neumanna (nová stálá expozice)
3. 6. Poslední sbohem renesančního velmože, Petr Vok z Rožmberka a vpád Pasovských (do 30. 12.)

ZÁMEČEK - Zlatá stezka 255

16. 6. Počátky lesního hospodářství na Šumavě - výstava k Mezinárodnímu roku lesů (prodlouženo do 30. 11.)
29. 9. Místa utrpení, smrti a hrdinství - vězni z českých zemí v nacistických koncentračních táborech (do 30. 11.)

PŘEDNÁŠKY:

v přednáškovém sále Prachatického muzea (vchod z Neumannovy ulice)
od 17 hodin

20. 9. Egypt - výzkum Sahary a křesťanské kláštery v poušti
PhDr. Jaromír Beneš, PhD., Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích
4. 10. Počátky lesního hospodářství na Šumavě
Mgr. Pavel Fencel, Prachatické muzeum
25. 10. Dušičky v lidové kultuře
Mgr. Petra Richterová, Prachatické muzeum
8. 11. Nedestruktivní průzkum rožmberské hrobky ve Vyšším Brodě
Mgr. Zuzana Thomová, JČM České Budějovice

OSTATNÍ AKCE:

Cyklus ukázek lidových řemesel:

17. 9. Dana Nachlingerová - řezbářka
18. 9. Miroslav Ševčík - košíkář

Výstava “Poslední sbohem renesančního velmože, Petr Vok z Rožmberka a vpád Pasovských”

Rok 2011 byl pro celý český stát a zvláště pro jižní Čechy rokem dvou velkých výročí. Uplynulo 400 let od úmrtí Petra Voka z Rožmberka a od vymření celého rožmberského rodu a zároveň uplynula stejná doba od útoku žoldnéřského vojska na české království, útoku, který vstoupil do dějin jako vpád Pasovských.

Účetní Petra Voka Vít Voštirálek se jen nerad loučí s penězi svého pána

Obě historické události spolu úzce souvisí a naše výstava se pokusila upozornit na jejich vzájemnou souvislost. Renesanční velmož Petr Vok z Rožmberka je nejznámějším členem a pro mnohé dodnes hlavním reprezentantem rodu jihočeských magnátů, který své erbovní znamení - rudou růži - zanechal na mnoha památkách po celých jižních Čechách i za jejich hranicemi. Mnohé z toho, co s ním spojujeme, je pouhou legendou nebo pokřiveným obrazem skutečnosti, ale o jeho historickém významu a pevném místě v dějinách této země není pochyb.

Petr Vok ovlivnil mnohé a jeho obraz se utvářel i po jeho smrti a utváří se

dále až do naší současnosti. Zasáhl i do politického dění své doby a těsně před svou smrtí přispěl k vyřešení neblahých následků vpádu Pasovských v roce 1611. Vyjednal odchod pasovských žoldnéřů z jižních Čech a z vlastních prostředků

uhradil největší část žoldu, jehož zaplacením Pasovští svůj odchod podmiňovali.

Poslední státnický čin Petra Voka vyzněl jako dar milovaným jižním Čechám a s symbolické poslední sbohem tohoto renesančního velmože jeho době. Zároveň tím zanechal vzkaz a výzvu budoucím generacím.

Scéna vyplacení dlužného žoldu Pasovským

Výstava Prachatického muzea, otevřená od 3. července do konce roku 2011, spojila poučení s atraktivní podívanou a zachovala tak ducha většiny zdejších stálých expozic. Poučení našel návštěvník v horní místnosti výstavního prostoru, která nabídla texty a obrazovou dokumentaci k následujícím okruhům - Rožmberkové, Rožmberské panství Prachalice-Volary, Renesanční velmož Petr Vok z Rožmberka - člověk a státník, Vpád Pasovských a Petr Vok z Rožmberka a vpád Pasovských. Zvláštní místo bylo věnováno výzkumu rožmberské hrobky ve Vyšším Brodě - vojenství v době pasovského vpádu do Čech. Ve dvou vitrínách tu byly k vidění ukázky dobových zbraní a originální archiválie k pasovskému vpádu, které zapůjčil biskupský archiv v bavorském Pasově. Dolní místnost, do které návštěvník vstoupil nejdříve, představila figurální scénu vyplacení pasovského vojska Petrem Vokem z Rožmberka. V speciálně upraveném interiéru, který se stylizoval do podoby erbovního sálu zámku v Třeboni, seděl za stolem a uprostřed svých zálib unavený a starý Petr Vok. S vědomím brzkého konce své životní pouti a ve snaze naplnit své povinnosti vladaře jihočeského dominia a zodpovědného státníka sledoval moment, kdy jeho účetní Vít Voštirálek předává zmincovaný rožmberský

poklad veliteli pasovských žoldnéřů hraběti Althanovi. Kolem nich se malebně vršily symboly světa třeboňského vladaře - od knih, uměleckých děl a atributů renesančního luxusu až po medvědy - erbovní zvířata posledních Rožmberků. Zajímavostí nad rámec tématu byla galerie malých barevných obrázků středoevropských měst, které namaloval dvorní malíř falckého kurfiřta Ottheinricha během cesty svého pána na polský královský dvůr v Krakově v letech 1536-1537. Návštěvník mohl spatřit vůbec nejstarší dochovaná vyobrazení některých českých měst.

Oslavy millennia Zlaté stezky skončily v Kašperských Horách

Millennium Zlaté stezky připomenulo tisíciletou historii této staroslavné obchodní cesty a splnilo svůj hlavní záměr a cíl. Znovu oživilo pojem Zlaté stezky jako symbolu historických styků národů po obou stranách Šumavy, jako symbolu jejich staleté spolupráce a staletého společného úsilí o zkulturnění původně nehostinného, odlehlého a téměř liduprázdného kraje.

O událostech hlavního roku 2010 jsme již v našem zpravodaji informovali (2/2010), ale ta nepřehledná řada desítek jubilejních akcí - odborných, kulturních, zábavních, turistických i sportovních - doznívala ještě v roce 2011. Po Prachatickém muzeu, které organizovalo a koordinovalo všechny akce na českém území

Slavnostní průvod v Kašperských Horách vedl sám císař Karel IV.

Oslavy millennia Zlaté stezky zakončil rytířský turnaj

a realizovalo nejvýznamnější akce v roce 2010, se vůdčí role ujalo město Kašperské Hory. Využilo k tomu 655. jubilea nejmladší kašperskohorské větve Zlaté stezky. Největší podíl na přípravě a realizaci celého seriálu akcí od května do konce podzimu roku 2011 měl určitě kolektiv hradu Kašperka, který vznikl v souvislosti se Zlatou stezkou a který po přechodu do majetku města Kašperských Hor v poslední době viditelně ožil.

Přehled nejvýznamnějších akcí druhého roku millennia Zlaté stezky:

celý rok 2011 - zprůchodnění a doznačení turistické trasy po kašperskohorské větvi Zlaté stezky z cílového města až po česko-německou hranici a její opatření informačními tabulemi

květen až září 2011 - cyklus přednášek na téma Zlatá stezka

25. 5. a 1. 6. 2011 - společná akce škol z Kašperských Hor a z bavorského Grafenau. Děti si prohlédly partnerské město a namalovaly obrázky na téma "Co se mi nejvíc líbilo v partnerském městě". Z obrázků byla potom sestavena výstava.

1. 5. - 31. 10. 2011- výstava "Stopy dějin" v Muzeu Šumavy v Kašperských Horách. - prezentuje stříbrný poklad, archeologické nálezy a jiné památky z prostoru historického náměstí v Kašperských horách.

1. 7. - 31. 9. 2011 - výstava "Kašperskohorská větev Zlaté stezky" na pěší zóně kašperskohorského náměstí.

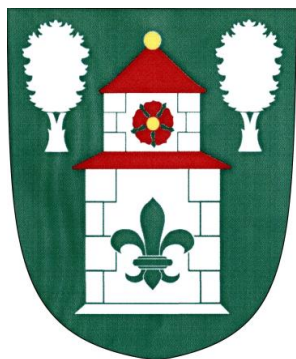
27. - 28. 8. 2011 - velký rytířský turnaj a kostýmovaný průvod na počest císaře Karla IV. v Kašperských Horách symbolicky zakončil dvouleté oslavy millennia Zlaté stezky. Na náměstí proběhl doprovodný program s hudebními skupinami, vystoupeními šermířů, kejklířů, stánky trhovců a dalšími atrakcemi. Velký grantový mezinárodní projekt, v jehož rámci většina akcí millennia proběhla, zrekapituloval a symbolicky ukončil ředitel Prachatického muzea Mgr. Pavel Fencel.

Nové komunální symboly v okrese Prachatice - 3

Chroboly

Znak

V zeleném štítě stříbrná patrová bosovaná věž s červenou dělicí stříškou a stanovou střechou se zlatou makovicí, v zúženém patře červená růže se zlatým semeníkem a zelenými kališními lístky, dole zelená lilie. Věž nahoře provázena dvěma stříbrnými tisy.

Vlajka

List tvoří tři svislé pruhy, zelený, bílý a zelený, v poměru 3:4:3. V bílém pruhu nahore červená růže se žlutým semeníkem a zelenými kališními lístky, dole zelená lilie. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Ktiš

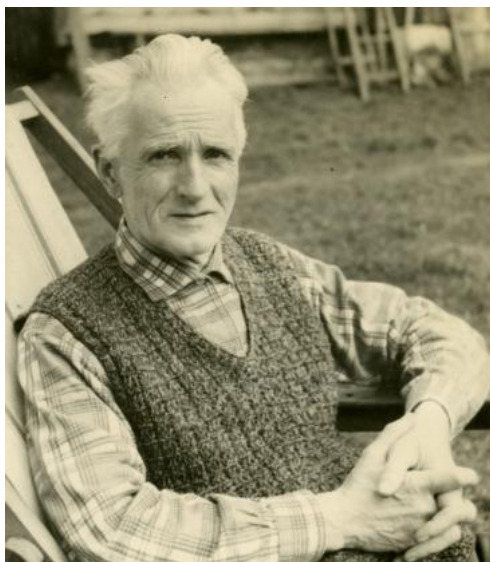
Znak

V červeno-stříbrně polceném štítě pod zelenou hlavou se zlatou korunou vpravo kosmo vztyčený stříbrný řeznický nůž ostrím doleva, vlevo šikmo vztyčená větévka tisu se dvěma plody, přirozené barvy.

Vlajka

Zelený list se třemi šikmými pruhy, bílým, červeným a bílým. Pruhy vycházejí z první, druhé a třetí dvacátiny dolního okraje listu do desáté, jedenácté a dvanácté dvanáctiny horního okraje listu. V žerďovém poli žlutá koruna. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Malá vzpomínka

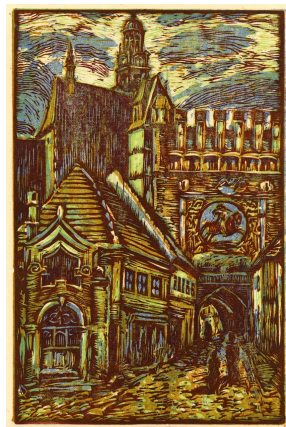
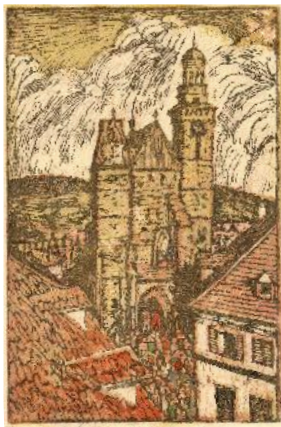

17. listopadu tomu je již 30 let, kdy zemřel prachatický patriot, malíř a grafik Rudolf Škudla. Kromě obrazů, které se nacházejí v depozitáři našeho muzea a strohých dat - narození-úmrť, nebylo o životě tohoto skromného a pilného člověka (alespoň na půdě muzea) téměř nic známo. Světlo do problému vnesl teprve svým vyprávěním pan Augustin Křížek, malířův vnuk.

Rudolf Škudla se narodil 13. dubna 1900 ve Vídni, kam rodiče (otec Jakub Škudla pocházel z Babic u Netolic, matka Josefa roz. Harvalíková pocházela z Kratušína u Prachatic) odešli z rodného kraje za prací. Po otcově smrti se maminka vrátila s tříletým Rudolfem a jeho roční sestrou Klárou do Prachatic. Zde také Rudolf navštěvoval českou a německou obecnou školu, německé gymnázium, vyučil se obchodníkem a následně studoval českou obchodní akademii v Českých Budějovicích. V té době se již intenzivně věnoval malování. V roce 1918 byl odveden, účastnil se bojů první světové války a domů se vrátil jako částečný invalida. Doplnil si vzdělání na Kunstschnle v Berlíně a soukromě u malířů Vonáška, Matetny a Krejsy. S podlomeným zdravím se protloukal životem jen velmi těžce, celoživotně řešil tíživou ekonomickou situaci rodiny. Přesto, nebo snad právě proto, se neustále věnoval svojí celoživotní zálibě. Jeho obrazy, kresby a grafické listy dokumentují proměny místních městských zákoutí i okolní krajiny. Stávající zastoupení tvorby Rudolfa Škudly v Prachatickém muzeu bylo v roce 2010 rozšířeno darem z autorovy rodiny o početný soubor půvabných dřevorytů.

VUG-272 Prachatice - náměstí, kolorovaný dřevoryt (1955)

VUG-267, 270, 268 Prachatice, barevné dřevoryty (1955)

Starosti našich předků

Onehdy mi kdosi vtlačil do ruky cenník Berlínské ústřední tržnice na potraviny i vzpomněl jsem si hned na vás, milé české hospodyňky. Vidíte, jak podivné panují u nás poměry. Domníváte se bezpochyby, že to, co odtud do Německa vyvážíme, musí býti u nás lacinější, než v sousední říši a v jejím hlavním městě, ale tomu tak není, právě naopak.

Právím Vám, že byste si zoufaly, kdybyste porovnávaly, co nakoupiti lze v Berlínské tržnici za dvě marky, tedy za zlatku, a co za peníz tento dostanete u nás. Vlastenectví Vaše velmi těžkou musilo by podstoupiti zkoušku, musilo by býti ryzí jako zlato, jinak dojista vystěhovaly byste se do Berlína. Jeť známo, že výhradně my zde zásobujeme Německo bažanty, nu, a víte, co tam stojí pěkný český bažant? Celé tři marky, tedy 1 zl. 80 kr. Jděte prosím a kupujte ho zde na trhu, uvidíte jak pochodíte....Vždyť i ty milé naše husy jsou tam lacinější než u nás. Husa v české rodině má zvláštní význam. Husa nikomu se nepřejí, zejména je-li na pekáči jednou za měsíc, a potom husí chuť každým měsícem se mění. V dubnu je delikatesou. Jemňoučké maso, místo kostí chrupavka a pak měkounká kůžička jako na selátku, v květnu stává se již solidnější. Tu a tam nasadí ždibíček sádla, velice chutného, panenského sádla, což dodává jí zvláštní pikantnosti. V červnu a červenci stěhuje se husa se stolu gourmanda na tabuli "lepší rodiny". Je zrostlá, dřívější průhledná modř přechází v barvu bledě žlutou a strčena do trouby upeče se ve vlastním tuku. Do té doby říkáme jí "husička". V srpnu a v září stává se obvyklou nedělní potravou a tu chutná - abych tak řekl - již hodně důkladně. V měsících těchto přechází z husičky delikátní v husu "užitečnou", nebo je-li jen trochu k čemu, půldruhého nebo dva žejdlíky sádla dá vždycky. V měsících těchto dostává se jí ale také čestného predikátu husy posvícenské. V říjnu pak a v listopadu povznese se na vrchol slávy, neboť v této době nabývá pravého jádra, a oné syté a charakteristické chuti, jakouž ode dávných věků ve vlasti naší i za hranicemi proslula - husa martinská.

Zlatá Praha (1886), obrázkový časopis pro zábavu a poučení

PUBLIKACE K ZAKOUPENÍ:

ZLATÁ STEZKA - Sborník Prachatického muzea

- ročník 12-13, 2006 (97,-Kč)

- ročník 14, 2007 (92,-Kč)

- ročník 15, 2008 (120,-Kč)

- ročník 16, 2009 (140,-Kč)

- ročník 17, 2010 (85,-Kč)

ZLATÁ STEZKA 1. Prachatice - státní hranice

- František Kubů, Petr Zavřel (280,-Kč)

ZLATÁ STEZKA 2. Vimperk - státní hranice

- František Kubů, Petr Zavřel (290,-Kč)

ZLATÁ STEZKA 3 Kašperské Hory - státní hranice

- František Kubů, Petr Zavřel (350,-Kč)

ZMIZELÉ PRACHATICE - P. Fencel, J. Koutná, F. Kubů,

J. A. Mager (249,-Kč)

PŘÍBĚHY Z PLÁNÍ - Pavel Fencel, Jan Antonín Mager (40,-Kč)

KLOSTERMANNOVÉ NA ŠUMAVĚ - Jan Antonín Mager, Pavel Fencel
(30,-Kč)

KAPLE PRACHATICKA POHLEDEM GENEALOGA - J. A. Mager (65,-)

KONTAKT:

Prachatické muzeum

Velké náměstí 13, 383 01 Prachatice

tel.: 388 311 419, fax: 388 316 652

E-mail: muzeum@prachatickemuzeum.cz

www.prachatickemuzeum.cz

Zámeček

Zlatá stezka 255, 383 01 Prachatice

tel.: 725 713 397

Jihočeský kraj

Zpravodaj Prachatického muzea

Grafické zpracování, tisk: Zdenka Oberfalcerová

Vydalo: Prachatické muzeum v roce 2011

Propagační tiskovina - neprodejné

